

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 เป็นองค์กรที่มีความสำคัญทางการเมืองเพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อันรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารการตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ยังมีอีกมากซึ่งล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข มุ่งปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายคือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง มุ่งกระจายอำนาจปราศจากการทุจริต คอร์รัปชัน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง. 2551 : 2)

การนำหลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยเรา เพราะหลักธรรมาภิบาลก็คือ การบริหารที่เราสามารถตรวจสอบได้ มีประสิทธิผลและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม โดยสามารถเสนอข้อเรียกร้องมีการรวมตัวของประชาชน กลุ่มมวลชนผู้ใช้แรงงานและองค์กรภาคเอกชน เพื่อเข้ามามีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการทางการเมืองและการบริหารภาครัฐ ตลอดจนการประกอบธุรกิจเอกชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนโดยรวมและสังคมไทยเติบโตด้วยความแข็งแกร่ง สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยให้ประเทศชาติมีความสงบสุขและพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืนต่อไป

ปัจจุบันแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลได้มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ด้วยหลักธรรมาภิบาล ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเองก็ได้เห็นความสำคัญของการสร้างให้เกิดระบบบริหาร การจัดการ และการกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัทจดทะเบียนและองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนของประเทศ และได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีในส่วนของภาครัฐนั้น ในระยะหลายปี

ที่ผ่านมา รัฐบาลได้พยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลอย่างเห็นได้ชัด เช่น การก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การปรับลดขนาดของหน่วยราชการ การปรับปรุงการบริหารให้มีคุณภาพ มีการบริการที่ประทับใจ ไม่เพียงองค์กรเอกชน การรวมหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน การพัฒนาและคัดเลือกบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพและผลงาน เป็นต้น สำหรับหลักการเรื่องธรรมาภิบาลก็ได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผนโครงการเพื่อปรับปรุงงานในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และในปัจจุบัน ไม่ว่าหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน ต่างให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล โดยได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรในส่วนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน

การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการปกครองในระดับพื้นฐานทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และเป็นการใช้อำนาจในการจัดสรรทรัพยากรในระดับท้องถิ่นและการดูแลแก้ไข ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐ ถ้ารัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ท้องถิ่นในการปกครองตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะสามารถจัดบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชนได้ดีกว่าการจัดบริการโดยส่วนกลาง ซึ่งการกระจายอำนาจปกครองเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดปกครองประเทศที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้กับองค์กรอื่นนอกจากองค์กรของส่วนกลาง เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยให้มีความเป็นอิสระในการดำเนินการ และไม่อยู่ในการบังคับบัญชาของส่วนกลาง แต่จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจจากรัฐบาล หรือส่วนกลางให้ประชาชนในตำบลเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนและจากอดีตที่ผ่านมาได้มีการปรับเปลี่ยนปรับปรุงหลายครั้งเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการดำเนินงาน ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล ได้พัฒนาปรับเปลี่ยนจากสภาตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีหน้าที่ข้อกำหนดที่ต้องทำปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม มีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบ บริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด อย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนในราชการส่วนท้องถิ่น

มากขึ้น โดยกำหนดบทบาทผู้คิดว่าด้วยการบริหารส่วนท้องถิ่นไว้ในหมวด 9 แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นับแต่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 บังคับใช้มา พบว่ามีปัญหาการร้องเรียนและตรวจสอบพบการทุจริต คอรัปชั่นหลากหลายรูปแบบ (ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท 0804.2/10392 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2550) ด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเหตุให้การบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหย่อนประสิทธิภาพในการบริหารไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ ส่งผลให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงใจในกระบวนการกระจายอำนาจ นอกจากนี้ปัญหาการทุจริต คอรัปชั่น ความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้ผ่านการร้องเรียน หรือไม่ได้รับความยุติธรรม ท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องจะได้มีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยกำกับดูแล และสนับสนุนการปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลจะเจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจผลประโยชน์สูงสุดจะตกแก่ประชาชนทั่วไป (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง. 2550 : 2)

ตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครอบคลุมหลายด้าน เช่น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล และคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบการประเมินผล การปฏิบัติงานและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การทำงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล คือการบริการประชาชน ดังคำกล่าวที่ว่ายึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน

ประชาคมหมู่บ้านซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละชุมชน เป็นผู้ใกล้ชิดกับประชาชนจะเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทราบถึงความต้องการของประชาชน และทราบถึงปัญหาของประชาชนอย่างดีว่า ประชาชนเกิดปัญหาด้านใดบ้างและมีความต้องการในด้านใดบ้าง ประชาคมหมู่บ้านสามารถกล่าวถึงความต้องการของประชาชน เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้อย่างถูกต้องตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งกรรมการชุมชนสามารถเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละชุมชนได้เป็นอย่างดี

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เป็นการ

วางรากฐานสังคมประชาธิปไตยในอนาคตเพราะการสร้างสังคมประชาธิปไตยจะต้องเริ่มที่ประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ในแต่ละท้องที่ ผลจากการศึกษาครั้งนี้ผู้จัดทำจะนำข้อมูลให้หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกประชาชนตาม ตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่ง หมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม 8 หมู่บ้าน จำนวน 80 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 67 คน การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamanac. 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือระหว่าง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

5.1.1 ตำแหน่ง

5.1.2 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล มี 6 หลัก คือ

5.2.1 การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม

5.2.2 การดำเนินงานตามหลักคุณธรรม

5.2.3 การดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส

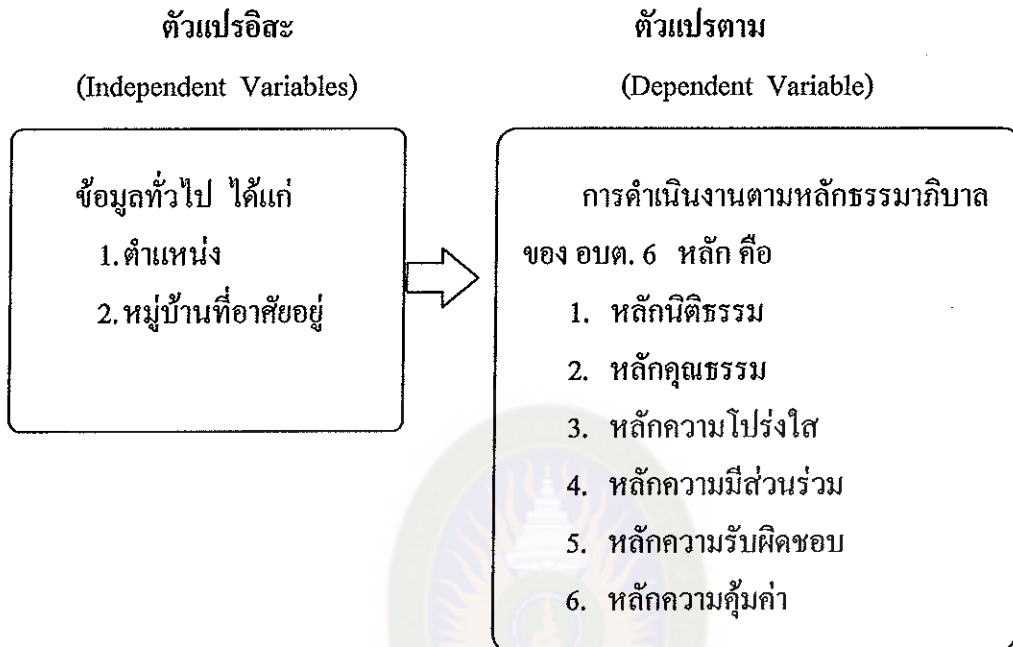
5.2.4 การดำเนินงานตามหลักความมีส่วนร่วม

5.2.5 การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบ

5.2.6 การดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ทศนคติหรือความเชื่อของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม การแสดงออกถึงความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

การดำเนินงาน หมายถึง กิจกรรมหรือขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ตามอำนาจหน้าที่ไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักแห่งการปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งประกอบด้วยหลักดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานตามหลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ หรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่ถือปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับ หลักการพื้นฐานการบริหาร จัดให้มีการทำประชาคม หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารราชการข้อบัญญัติ อบต. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของ ประชาชน มีแผนการปฏิบัติงานชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

2. การดำเนินงานตามหลักคุณธรรม หมายถึง การบริหารโดยยึดหลักความ ถูกต้อง ดีงาม ส่งเสริมให้ตนเอง คณะผู้บริหาร อบต. พนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม มีการให้บริการประชาชนอย่าง ถูกต้องและเสมอภาคและคนไทยมีความขยัน ซื่อสัตย์ อดทนและอดออม

3. การดำเนินงานตามหลักความโปร่งใส หมายถึง การบริหารโดยสร้างความ วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม

การบริหารกิจการต่าง ๆ ของ อบต. มีการสรุปเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ ประชาชนตรวจสอบได้เช่นแผนงาน โครงการต่าง ๆ เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง ข้อมูลด้าน การเงิน-การคลัง ข้อบัญญัติงบประมาณ มีการจัดตั้งหน่วยงานการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร แก่ประชาชนที่รับบริการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสของสมาชิกสภา อบต. ประชาชนสามารถตรวจสอบและรับทราบการปฏิบัติงาน อบต. ของท่านได้

4. การดำเนินงานตามหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหาร โดยเปิดโอกาส ให้บุคลากรทุกฝ่าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมรับผิดชอบ คณะผู้บริหาร ได้ใช้กลไกประชาคมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มี ผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน การเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภา องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม หรือองค์กรชุมชนหรือสนับสนุนการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต.

5. การดำเนินงานตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การบริหาร โดยความ ตระหนักในความรับผิดชอบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม ผู้บริหาร และหน่วยปฏิบัติงานของ อบต. รับฟังและนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของ ประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถมีการบันทึกเรื่องร้องเรียน และมีการรายงานผล

การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้นในประชาชน หรือผู้ร้องเรียน อบต. ได้มีการนำโครงการ กิจกรรม ที่เสนอโดยประชาชน ประชาคมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีการกระจายข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้ผู้รับผิดชอบได้ทราบอย่างชัดเจนผู้บริหาร และหน่วยปฏิบัติงานของ อบต. เอาใจใส่ต่อปัญหาของชุมชน จัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรม และทั่วถึง

6. การดำเนินงานตามหลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารโดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อบต. ได้มีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ให้มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือมีการจัดกิจกรรมบำรุงทรัพยากรธรรมชาติให้ใช้ได้นาน อบต. ได้ใช้งบประมาณไปอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ท้องถิ่นได้รับ

ประชามคมหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อเป็นตัวแทนประชาคมในแต่ละหมู่บ้าน ในการประสานงาน เสนอความคิดเห็น ปัญหา ตลอดจนการบริหารงานภายในหมู่บ้านให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2546 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์การศึกษา

ผลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นของประชามคมหมู่บ้านต่อการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สามารถใช้เป็นข้อสนเทศในการวางแผนพัฒนาระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป